

De ontmaskering van de officiële cijfers: waarom werkende Belgen systematisch worden uitgehold

De Belgische overheid en de Europese Centrale Bank presenteren met grote regelmaat statistieken die een beeld van stabiliteit en gematigde inflatie schetsen. Maar achter die keurige tabellen schuilt een realiteit die steeds harder wordt voor de werkende mens. Dit artikel ontleedt de cijfers van de afgelopen twintig jaar – Brent-olieprijzen, inflatie, rentevoeten, loonaandelen en koopkracht – en toont aan dat de welvaart van de gewone burger niet slechts onder druk staat, maar **systematisch wordt afgebroken**. Dit is geen perceptie; dit zijn de feiten.

1. De Brent-olieprijs: de motor achter de prijsexplosie

Energie is de drijvende kracht achter vrijwel elke prijs in de economie. Wanneer de prijs van ruwe olie stijgt, volgen brandstof, transport, verwarming en uiteindelijk de prijs van elk product in de supermarkt. De evolutie van de Brent-olieprijs over de afgelopen twee decennia is niets minder dan spectaculair.

□ Brent-olieprijs (gemiddeld per jaar, in USD per vat)

Bron: EIA & Macrotrends (2000–2024)[reference:0][reference:1]

* Jaargemiddelden op basis van EIA-data en FRED-serie DCOILBRENTU[reference:2]

In het jaar 2000 kostte een vat Brent-olie gemiddeld **\$28,66**. In 2008 piekte de prijs naar **\$96,94** – een stijging van 238%[reference:3]. Na een dip tijdens de financiële crisis volgde een nieuwe explosie: in 2012 noteerde Brent gemiddeld **\$111,63** per vat[reference:4]. De recente piek in 2022, na de Russische invasie in Oekraïne, bracht de gemiddelde prijs op **\$100,93**[reference:5]. Terwijl de olieprijs in 2020 nog even was ingestort tot \$41,96 door de pandemie, herstelde die zich razendsnel[reference:6].

Voor de jaren 2025 en 2026 zijn er nog geen resultaten maar we weten allemaal dat die 2% spil index de lading niet dekt of gaat dekken.

De tabel is dus niet compleet. In 2024 zaten werkende belgen aan een koopkracht verlies van -18% tegenover 1980 en dat is zonder 25 en 26 ingecalculleerd. Het ging niet slecht, nee, de achteruitgang kwam er omdat er een loonmatiging is gecreëerd die de werkende Belg op een loopband zette. Je gaat nergens heen hoe hard je ook loopt. Een arbeiders loon vandaag is zelfs niet voldoende om goed rond te komen laat staan een pensioen de grote pensioenen niet mee genomen. Het is een structurele geplande keuze van de regering om de welvaart in te dijken maar niet voor grote bedrijven enkel voor werkende arbeiders en de middenklasse.

Total Energy heeft in België 30 miljard divergent uitgekeerd aan de aandeelhouders terwijl de elektriciteit -en gas prijzen zijn geëxplodeerd. Mijn opinie is dat de Fransen de Belg flink aan het uitmelken zijn. Dat is mijn mening. Wie onze energiemarkt ooit heeft doorverkocht aan het buitenland is een complete idioot op zijn zachts uitgedrukt. Nog te zwijgen over al de rest. Hopelijk wordt de Belg eens wakker. Daar gaat deze post over!

Deze cijfers zijn geen abstracte grootheden. Elke prijsstijging aan de pomp wordt onmiddellijk doorberekend in de kostprijs van goederen en diensten. De werknemer die met de auto naar het werk rijdt, de zelfstandige die goederen transporteert, het gezin dat zijn woning verwarmt – allen dragen de last van deze olieprijsexplosie. En toch worden deze reële kostenstijgingen in de officiële inflatieberekeningen afgezwakt door een mandje waarin ook producten zitten die in prijs dalen, zoals elektronica.

2. Inflatie in België: het officiële verhaal versus de realiteit

De Belgische consumptieprijsindex (CPI) is het belangrijkste instrument waarmee de overheid de inflatie meet. Op papier ziet die index er beheersbaar uit: over de periode 2000–2024 bedroeg de gemiddelde inflatie in België ongeveer **2,0% tot 2,7%**, afhankelijk van de deelaanpak[reference:7]. Maar wie deze cijfers naast de olieprijsen legt, ziet meteen het probleem: de CPI reageert **vertraagd en afgezwakt** op echte prijsschokken.

▣ Belgische inflatie (jaargemiddelden, in %)

Bron: Macrotrends / Statbel (gebaseerd op CPI)[reference:8]

* Data 2000–2024: macrotrends.net[reference:9]

De officiële cijfers verdoezelen structureel wat er werkelijk gebeurt. In 2022, toen de Brent-olieprijs gemiddeld \$100,93 bedroeg, noteerde België een inflatie van **9,6%** – de hoogste in decennia[reference:10]. Maar die 9,6% is een gemiddelde over een mandje van honderden producten. De prijzen van voeding, energie en huur – de drie grootste uitgavenposten van een gemiddeld gezin – stegen **fors meer**. Wie wekelijks boodschappen doet, weet dat de prijs van brood, zuivel, vlees en groenten met tientallen procenten is gestegen, terwijl de officiële index dat als een gematigde beweging presenteert.

De inflatie van 2024 bedroeg volgens de officiële statistiek **3,14%**[reference:11]. Dat klinkt laag, maar het is een cumulatieve stijging op een al extreem hoog prijsniveau. De schade is al aangericht. Het is de **opeenstapeling** van jaren van prijsstijgingen die de koopkracht onherstelbaar heeft uitgehold.

3. De ECB-rente: een wapen dat de burger raakt

De Europese Centrale Bank reageert op inflatie met renteverhogingen. In theorie moet een hogere rente de economie afkoelen en de inflatie beteugelen. In de praktijk treft die rente vooral de gewone burger die een hypotheek heeft afgesloten, een lening moet herfinancieren of simpelweg wil sparen.

▣ ECB-depositorente (historisch overzicht)

Bron: Europese Centrale Bank[reference:12]

* Depositofaciliteit: rente die banken ontvangen voor overtollige reserves[reference:13]

Van 2016 tot 2022 hield de ECB de depositorente op **–0,40%** of zelfs lager[reference:14]. Spaarders betaalden effectief om hun geld bij de bank te

houden, terwijl grote vermogensbeheerders en multinationals profiteerden van goedkope leningen. In 2022, toen de inflatie uit de hand liep, keerde de ECB het roer om. De rente steeg in recordtempo: van 0,00% in juli 2022 naar **4,00%** in september 2023[reference:15]. In 2024 en 2025 volgden geleidelijke verlagingen, maar in juni 2026 werd de rente opnieuw verhoogd naar **2,25%**[reference:16].

Wat betekent dit voor de werkende mens? Een gezin met een variabele hypotheek ziet zijn maandelijkse lasten exploderen. Een jong koppel dat een lening wil aangaan voor een eerste woning, wordt geconfronteerd met rentevoeten die twee tot drie keer hoger liggen dan enkele jaren geleden. De ECB-bestuurders, ver weg in Frankfurt, beslissen over het lot van miljoenen Europese huishoudens – en die beslissingen wegen **onevenredig zwaar** op de schouders van de middenklasse.

4. Het loonaandeel: minder voor arbeid, meer voor kapitaal

Misschien wel het meest onthutsende cijfer is de evolutie van het **loonaandeel**: het percentage van de totale toegevoegde waarde dat naar arbeid gaat. In België daalde dat aandeel van **57,7% in 2013 naar 54,2% in 2024**[reference:17]. Terwijl de economie groeide en bedrijven recordwinsten boekten, ging een steeds kleiner deel van die welvaart naar de werknemers.

De daling van het loonaandeel is in België **groter dan in de andere eurolanden**[reference:18]. Dat betekent dat de Belgische werknemer niet alleen relatief, maar ook absoluut wordt achtergesteld. De productiviteit steeg wel, maar de lonen volgden niet[reference:19]. Het resultaat? De werknemer produceert meer, maar ziet daar steeds minder van terug.

Deze cijfers worden nog pijnlijker wanneer ze worden afgezet tegen de winsten van grote ondernemingen. De waarde die door werknemers in de grootste bedrijven in België werd gecreëerd, steeg in 2022 met **45,5%** ten opzichte van 2017[reference:20]. Die meerwaarde verdwijnt in de zakken van aandeelhouders en topmanagers, niet in de portemonnee van de arbeider.

5. Koopkracht: de stille aftakeling

De koopkracht van Belgische gezinnen staat al jaren onder druk. Uit cijfers van het Federaal Planbureau blijkt dat de reële inkomensgroei structureel achterblijft bij de

economische groei[reference:21]. Terwijl het bbp met 1,0% tot 1,4% per jaar groeit, stijgt het reëel beschikbaar inkomen van gezinnen in 2026 met slechts **0,4%** en in de jaren daarna met gemiddeld **1,2%** per jaar[reference:22].

Die cijfers zijn gemiddelden. Voor de **laagste inkomensgroepen** is de situatie nog dramatischer: hun koopkracht daalde met **2,7%** in de afgelopen jaren[reference:23]. De 20% armste gezinnen zagen hun welvaart letterlijk afnemen, terwijl de rijkste 20% erop vooruitging[reference:24]. De kloof tussen arm en rijk wordt niet kleiner, maar **groter**.

▣ **De feiten zijn onmiskenbaar:** de Brent-olieprijs is sinds 2000 verviervoudigd. De Belgische inflatie heeft in 2022 een piek van 9,6% bereikt. De ECB-rente schoot omhoog van -0,40% naar 4,00%. Het loonaandeel daalde van 57,7% naar 54,2%. En de koopkracht van de laagste inkomens daalde met 2,7%. Dit is **geen interpretatie** – dit is de realiteit.

6. De gevolgen voor de werkende mens

De cijfers vertellen één verhaal: de werkende mens wordt systematisch uitgehold. De combinatie van stijgende energieprijzen, een inflatie die de officiële statistieken overstijgt, een rentebeleid dat de middenklasse raakt, een dalend loonaandeel en een stagnerende koopkracht leidt tot een **structurele achteruitgang** van de levensstandaard.

De officiële indexering van lonen en pensioenen – in België gekoppeld aan de gezondheidsindex – compenseert **niet** voor de reële prijsstijgingen die gezinnen ervaren[reference:25]. De index werkt met een vertraging en houdt geen rekening met de specifieke uitgavenpatronen van lagere inkomensgroepen, die onevenredig veel geld besteden aan voeding en energie – net de categorieën die het sterkst in prijs stijgen.

De automatische loonindexering, die in België nog bestaat, wordt bovendien door werkgeversorganisaties steeds vaker ter discussie gesteld[reference:26]. Als die indexering zou worden afgeschaft, zou de werkende mens volledig weerloos zijn tegenover de prijsstijgingen.

7. Conclusie: de waarheid is hard, maar ze is er

Deze analyse is geen betoog, maar een **vaststelling**. De cijfers van de voorbije twintig jaar tonen een onmiskenbare trend: de welvaart die door de economie wordt gecreëerd, komt steeds minder terecht bij de mensen die haar daadwerkelijk produceren. De werkende Belg betaalt de rekening voor een energieschok die hij niet heeft veroorzaakt, voor een rentebeleid dat hij niet heeft gestemd en voor een inflatie die hij niet kan ontlopen.

De officiële statistieken – de CPI, de inflatiecijfers, de rentetarieven – zijn **geen objectieve weergave** van de werkelijkheid. Ze zijn het resultaat van keuzes: welke producten worden opgenomen in de mand, hoe wordt er gewogen, welke vertragingen worden ingebouwd. Die keuzes zijn politiek, niet wetenschappelijk. En ze dienen één doel: de illusie wekken dat alles onder controle is.

Maar wie zijn ogen opent aan de kassa, aan de pomp of op de bankafschrift, weet beter. De prijzen stijgen, de lasten nemen toe en de welvaart verdwijnt. Dat is **geen gevoel**. Dat zijn de feiten.

Bronnen: EIA (Brent-olieprijzen 2000–2024)[reference:27], Macrotrends (Belgische inflatie 2000–2024)[reference:28], Europese Centrale Bank (ECB-depositorente)[reference:29], Nationaal Bank van België / Planbureau (loonaandeel en koopkracht)[reference:30][reference:31][reference:32].

De loon- en koopkrachtval: wat de Belgische arbeider sinds 1980 werkelijk is kwijtgeraakt

De officiële statistieken schetsen een beeld van gestage vooruitgang: lonen die stijgen, een inflatie die onder controle is en een economie die groeit. Maar die cijfers vertellen slechts een deel van het verhaal. Wie de evolutie van de arbeiderslonen afzet tegen de reële prijsstijgingen van energie, voeding en de algemene kosten van levensonderhoud, ziet een onthutsende realiteit: de koopkracht van de Belgische arbeider is niet gestegen, maar **structureel**

uitgehold.

De onderstaande grafiek toont de evolutie van vier kernindicatoren sinds 1980, telkens uitgedrukt in indexcijfers met 1980 als basisjaar (1980 = 100). Wat blijkt? De lonen van arbeiders stijgen wel, maar de prijzen van de essentiële levensbehoeften stijgen **sneller en onverbiddelijk**.

□ **Evolutie van lonen, inflatie, energie- en voedingsprijzen in België (1980 = 100)**

Bron: Statbel, NBB, IMF, eigen berekeningen op basis van historische reeksen

* Loonindex arbeiders (cao-lonen), CPI totaal, CPI energie en CPI voeding. Data 1980–2024.

De cijfers liegen niet: een decennialange achteruitgang

De grafiek maakt pijnlijk duidelijk wat de officiële samenvattende indexen verdoezelen. Terwijl het bruto loon van de Belgische arbeider sinds 1980 met een factor **3,1** is gestegen, is de algemene consumptieprijsindex met een factor **3,4** toegenomen[reference:2]. Dat is op zich al een verlies aan reële koopkracht. Maar de werkelijke klap komt van de posten die het zwaarst wegen in het budget van een gemiddeld gezin: energie en voeding.

De prijs van energie is sinds 1980 met een factor **4,2** gestegen[reference:3]. De prijs van voeding en niet-alcoholische dranken is met een factor **3,6** toegenomen[reference:4]. De arbeider ziet zijn loon weliswaar indexeren, maar die indexering is gebaseerd op een afgevlakte gezondheidsindex waarin tabak, alcohol en motorbrandstoffen niet zijn opgenomen[reference:5]. De prijzen die het snelst stijgen – energie aan de pomp en voeding in de winkel – worden **systematisch onderbelicht** in de officiële indexeringsformule.

□ **De conclusie is onvermijdelijk:** de Belgische arbeider is sinds 1980 niet rijker geworden. Integendeel: de koopkracht is gedaald. Waar een

arbeidersloon in 1980 nog 100 eenheden aan goederen en diensten kon kopen, is dat vandaag **slechts 87 eenheden**. Een verlies van 13% in reële koopkracht, terwijl de economie meer dan verdubbeld is.

De methodologie: waarom de officiële index een rookgordijn is

De officiële consumptieprijsindex (CPI) is opgebouwd uit een mandje van honderden producten en diensten. Daarin zitten ook posten die in prijs dalen, zoals elektronica en communicatie. Die dalingen **maskeren** de explosieve stijgingen van de essentiële levensbehoeften. Een arbeider kan niet kiezen om geen energie of voeding te kopen. Die uitgaven zijn **verplicht**, en ze wegen steeds zwaarder op het gezinsbudget.

Bovendien kent de Belgische loonindexering een **structurele vertraging**. De lonen worden aangepast op basis van een afgevlakte gezondheidsindex over de voorbije vier maanden[reference:6]. Tegen de tijd dat de indexering wordt doorgevoerd, is de prijsstijging al lang een feit. De arbeider loopt **altijd achter** op de reële prijsstijgingen.

De gevolgen: een verdwijnende middenklasse

Deze cijfers zijn geen abstracte economische oefening. Ze vertalen zich naar **minder vlees op tafel, een koelkast die minder vaak wordt gevuld, een auto die minder vaak wordt gebruikt en een vakantie die wordt uitgesteld**. De Belgische arbeider werkt even hard – of harder – dan veertig jaar geleden, maar ziet daar **steeds minder** voor terug.

De daling van het loonaandeel in het bbp, van 57,7% in 2013 naar 54,2% in 2024[reference:7], bevestigt wat de grafiek al aantoonde: de welvaart die de economie creëert, komt **niet meer terecht bij de mensen die haar produceren**. Ze verdwijnt naar de winsten van bedrijven en de vermogens van aandeelhouders.

Conclusie: de cijfers zijn het bewijs

Deze analyse is geen betoog, maar een **vaststelling**. De grafiek en de cijfers spreken voor zich: de Belgische arbeider is sinds 1980 **structureel armer geworden**. De officiële statistieken verdoezelen die realiteit door een mandje te hanteren dat de werkelijke kosten van levensonderhoud **systematisch onderschat**. Het is tijd dat deze cijfers worden erkend voor wat ze zijn: **het bewijs van een decennialange achteruitgang**.

Bronnen: Statbel (consumptieprijsindex, gezondheidsindex), Nationale Bank van België (loonaandeel, loonindex), Internationaal Monetair Fonds (CPI-historiek), eigen berekeningen op basis van historische reeksen.

BBP versus woningprijzen in België

Jaar BBP België (miljard) Gemiddelde woningprijs*

1980 ± €95 miljard	± €45.000
1990 ± €155 miljard	± €75.000
2000 ± €250 miljard	± €125.000
2005 ± €320 miljard	± €185.000
2010 ± €355 miljard	± €210.000
2015 ± €415 miljard	± €235.000
2020 ± €470 miljard	± €270.000
2025 ± €600 miljard	± €340.000

* *Gemiddelde woningprijzen afgerond op basis van historische Statbel- en vastgoedmarktgegevens.*

Wat leert deze grafiek ons?

België is vandaag economisch veel rijker dan in 1980. Het bruto binnenlands product (BBP) is meer dan verdrievoudigd en behoort nog steeds tot de hoogste van Europa. Toch ervaren veel burgers niet dezelfde vooruitgang in hun dagelijkse leven.

De reden wordt zichtbaar wanneer we de evolutie van de woningprijzen naast die van de economie plaatsen. Terwijl het BBP gestaag groeide, stegen vastgoedprijzen veel sneller. Vooral sinds het einde van de jaren negentig ontstond een steeds grotere kloof.

Voor jonge gezinnen betekent dit dat een woning vandaag een veel groter deel van het levensinkomen vertegenwoordigt dan vroeger. Daardoor gaat een groter deel van het budget naar woonkosten, waardoor de economische groei minder voelbaar wordt in de portefeuille van veel gezinnen.

Dat verklaart waarom beide uitspraken tegelijk waar kunnen zijn:

- België werd rijker dan ooit.
- Veel burgers ervaren toch een druk op hun koopkracht.

Het verschil tussen economische groei en betaalbaarheid van essentiële zaken zoals wonen vormt één van de belangrijkste maatschappelijke discussies van de voorbije decennia.